

«Καινοτομία: ο δρόμος προς την επιτυχία»

Την τελευταία δεκαετία, πραγματοποιήθηκαν ραγδαίες εξελίξεις στον τομέα της μεταποίησης. Η παγκοσμιοποίηση και οι νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών άλλαξαν ριζικά τις παραγωγικές δραστηριότητες, συνέβαλαν στη μείωση του μεριδίου της μεταποίησης στο ΑΕΠ στις χώρες του ανεπτυγμένου βιομηχανικού κόσμου και στη μεταφορά και στην αύξηση της βιομηχανικής δραστηριότητας στις νέες δυναμικές χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας.

Παράλληλα μεταβλήθηκαν επίσης οι συνθήκες και οι αντιλήψεις για την ανάπτυξη. Στη σημερινή οικονομία, ο κύριος παράγοντας που προσδιορίζει την ανάπτυξη δεν είναι η συσσώρευση του κεφαλαίου, αλλά η γνώση, η έρευνα

και η καινοτομία. Η γνώση προσφέρει συνθήκες για αυξανόμενες οικονομικές αποδόσεις και δημιουργεί ευκαιρίες για σχεδόν απεριόριστη ανάπτυξη.

Η σημασία της οπτικής αυτής για τη μεταποίηση είναι ότι οδηγεί σε μια υβριδική θεώρηση της, η οποία συντίθεται από δύο μέρη:

- ένα τμήμα μεταποίησης φυσικών πόρων με φθίνουσες αποδόσεις, εκτεθειμένο στον παγκόσμιο ανταγωνισμό, και,
- ένα τμήμα δημιουργίας και διαχείρισης γνώσεων με αυξανόμενες αποδόσεις, πιο προστατευμένο στον παγκόσμιο ανταγωνισμό μέσω των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Τελικά, η ανταγωνιστικότητα της μεταποίησης είναι συνάρτηση των αναλογιών και των σχέσεων των παραπάνω μερών. Για αυτό η μεταποίηση οφείλει να λειτουργήσει ως σύστημα «μεταποίησης υπηρεσιών».

Σε πρόσφατη έρευνα του ΣΒΒΕ για την αποτύπωση των προβλημάτων συνεργασίας των ΑΕΙ με μεταποιητικές επιχειρήσεις, αναδείχθηκαν τα κύρια προσκόμματα που εμποδίζουν αυτή τη συνεργασία.

Τα πέντε σημαντικότερα είναι:

1. ο αυστηρός προσανατολισμός των ερευνητικών φορέων στην έρευνα και όχι στην αγορά,
2. η μη-ανεπτυγμένη «επιχειρηματική» κουλτούρα σε ερευνητές,
3. το υψηλό κόστος έρευνας,
4. το δύσκαμπτο πλαίσιο που αφορά την απασχόληση ερευνητών σε ερευνητικούς φορείς και σε ΑΕΙ από τις επιχειρήσεις, και,
5. το ανεπαρκές θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας & των αποτελεσμάτων έρευνας.

Επιπλέον, καταγράφηκαν οι ανασταλτικοί παράγοντες για την ανάληψη καινοτομικών δραστηριοτήτων από τις επιχειρήσεις. Οι πέντε σημαντικότεροι είναι:

1. η έλλειψη κατάλληλων πολιτικών χρηματοδότησης της έρευνας στις επιχειρήσεις,
2. η έλλειψη ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος,
3. το δύσκαμπτο πλαίσιο που διέπει τη συνεργασία επιχειρήσεων & φορέων έρευνας,
4. η έλλειψη κατάλληλων χρηματοδοτικών μέσων για την έρευνα, και,
5. η ανάληψη υπερβολικών οικονομικών κινδύνων για τη χρηματοδότηση της έρευνας από τις επιχειρήσεις.

Για να ανατρέψουμε την υπάρχουσα κατάσταση, για το καλό της ανάπτυξης της χώρας μας, πρέπει τα ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα να κάτσουν στο ίδιο τραπέζι με τις επιχειρήσεις διερευνώντας τις δυνατότητες συνεργασιών.

Η κατανόηση ότι υπάρχουν κοινά οικονομικά και αναπτυξιακά συμφέροντα, μπορεί να οδηγήσει στη δημιουργία μιας νέας προοπτικής για την ανάπτυξη δράσεων καινοτομίας. Μιας καινοτομίας, που θα είναι πραγματικά ο δρόμος προς την επιτυχία.

Του **Αθανάσιου Σαβάκη**
Προέδρου Συνδέσμου
Βιομηχανιών
Βορείου Ελλάδος